

Засновуючись на подіях початку 2020 р. та останніх розробках світової мережі Інтернет, цифрових супутникових технологій та нових застосувань віртуальної реальності для побудови імітованих навчальних середовищ можна прогнозувати особливо драматичні наслідки для навчальних середовищ на всіх рівнях. Поки класичні університети експериментують із покращенням доступності до існуючих програм, розробляють нові програми, щоб скористатися цими новими технологіями, і продають свої програми новій аудиторії більш мобільні з гнучкою системою управління малі інститути займаються експериментами та створюють нові організаційні структури та підходи, що змінюють не тільки сам процес вищої освіти, а і уявлення про неї взагалі. І тільки після вдалої реалізації нових добутоків малих інститутів університети починають розробляти абсолютно нові моделі, щоб відповісти на можливості, які створює зростаючий світовий ринок навчання та нові технології. Результатом є динамічне конкурентне середовище серед класичних університетів, які адаптують навчальні процеси та адміністративні процедури, щоб краще обслуговувати існуючі потреби населення.

Концептуально цей аналіз розглядає вищу освіту як відкриту систему з розвиненим навчанням. Освітня система з часом перетворилася на дуже складний набір інституцій, які були організовані для досягнення основної мети – якісної вищої освіти. Протягом усієї індустріальної епохи система орієнтувалася на задоволення освітніх потреб молоді для підготовки до трудового життя. Сьогодні зрозуміло, що майбутнє передбачає освіту на протязі всього життя. Багато дослідників процесу освіти стверджували, що для розуміння можливостей змін у університетах треба розуміти, що зовнішнє середовище є на сьогодні найпотужнішим джерелом внутрішніх змін. Вони припустили, що розвинені організації суттєво змінюються лише при дотриманні трьох умов. «По-перше, має бути величезний зовнішній тиск. По-друге, всередині повинні бути люди, сильно незадоволені існуючим порядком. По-третє, повинна бути цілісна альтернатива, втілена в плані, моделі чи баченні». Перші дві з цих умов, безумовно, характеризують вищу освіту як систему, і вони також застосовуються до багатьох закладів. Третя з цих умов, фактично, є початковою спробою аналізу дуже складного та швидко мінливого середовища та запропонування альтернативних бачень та моделей, що виникають у цьому середовищі.

На сьогодні існує безліч організаційних моделей вищої освіти. Як правило всі моделі розроблені для того, щоб задовольнити зростаючий попит на вищу освіту, на покращення її доступності та зручності, зниження витрат, безпосереднє застосування її змісту до майбутньої професії та більш широке розуміння динамічної складності та часто міждисциплінарного характеру знань. Таким чином, майбутнє вищої освіти полягає в тому, що установи всіх типів будуть більш чуйними та доступними для зовнішнього оточення, більш адаптованими у своїх програмах та здатні до змін, ніж вони є зараз.

Література

1. Блінцов В. С. До концепції управління проектом модернізації вищої освіти / В. С. Блінцов, В. В. Драгомиров // Управління проектами: стан та перспективи : III міжнар. наук.-практ. конф.: матеріали конф. – Миколаїв, 2007. – С. 34–37.
2. Коляда О. П. Проектно-орієнтована формалізація стратегічного компонента функціональної діяльності вищого навчального закладу / О. П. Коляда // Управління проектами та розвиток виробництва : зб. наук. пр. – Луганськ : вид-во СХУ ім. В. Дала, 2008. – № 3 (27). – С. 81–87.
3. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. – 444 с.
4. Tolsby, H. (2009). Virtual environment for project based collaborative learning. In L. Dirckinck-Holmfeld, C. Jones & B. Lindström (Eds.), *Analysing networked learning practices in higher education and continuing professional development* (pp. 241–258). Rotterdam: Sense Publishers. Google Scholar
5. Deng, L., & Tavares, N. J. (2013). From Moodle to Facebook: Exploring students' motivation and experiences in online communities. *Computers & Education* 68. doi: 10.1016/j.compedu.2013.04.028.

ШВЕЦОВА ІРИНА
Херсонська державна морська академія

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Соціально-економічний та науково-технічний прогрес вимагає формування у майбутніх фахівців здатності оволодіння іноземною мовою як засобом комунікації, так і набуття професійно-спрямованої діяльності. Формуванні іншомовної компетентності забезпечує здатність до застосування предметних, наукових знань, засобів і діяльності у професійному спілкуванні та сприяє формуванню психологічної готовності до специфіки професійної діяльності. Навчальна дисципліна «Морська англійська мова» є

необхідною складовою підготовки фахівців морського торговельного флоту за спеціалізацією Навігація і управління морськими суднами.

Закон України «Про вищу освіту», Стандарт вищої освіти, освітньо-професійна програма (ОПП) «Навігація і управління морськими суднами», Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти з поправками (Кодекс ПДНВ 78/95) та Модельний курс 3.17 «Maritime English» визначають нормативну основу професійної підготовки бакалаврів морських спеціальностей.

Реалізація освітнього компоненту «Морська англійська мова» освітньо-професійної програми «Навігація і управління морськими суднами» базується на концептуальних положеннях комунікативно-компетентісного підходу, теорії поетапного контекстного навчання та у відповідності до Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти (Розд. II, табл. А II I) та ІМО Model Course 3.17 «Maritime English» та націлена на розвиток загально-морських та професійних комунікативних умінь.

Система освіти пристосовується до процесів, моделей і теорій, які постійно ускладнюються. Використання віртуальної реальності відкриває багато нових можливостей для освіти: глибше вивчати предмети, аналізувати наслідки дій, набуті досвід, до якого здобувачі освіти ще не мають доступу, застосувати отримані знання на практиці у штучно створеному робочому середовищі, а також для тренувати професійні навички у різних видах діяльності.

Серед переваг застосування технологій віртуальної реальності можемо виділити:

- розвиток творчого мислення при виконанні практичних завдань у спеціальних навчальних ситуаціях, які вимагають професійної компетенції фахівців морського торговельного флоту;
- формування у здобувачів вищої освіти загального уявлення про необхідну комунікативну спроможність у сферах ситуативного і професійного спілкування;
- розвиток умінь застосовувати здобуті знання при проходженні при складанні тестів;
- краще запам'ятовування матеріалу порівняно з переглядом відео- або текстових освітніх матеріалів VR-навчання, що пов'язано з сильною емоційною та фізіологічною реакцією на подразники у віртуальній реальності, що максимально відчувається у реальних життєвих ситуаціях;
- занурення користувача в будь-яку з професійних ситуацій без жодного ризику для їх життя;
- підвищення навчальної активності здобувачів;
- умінь знаходити оптимальні рішення у ході заміни реальних об'єктів їх інтерактивними тренажерами, за допомогою яких здобувачі можуть моделювати різні ситуації.

Для ефективного впровадження VR-TECH у освітній процес необхідно враховувати певні особливості: з одного боку це можливість взаємодіяти з віртуальним світом (окуляри доповненої реальності), а з іншого це можливість лише спостерігати за діями іншого без активної взаємодії. Основною перевагою таких технологій є можливість повного занурення у створену реальність, здатність відчувати і проаналізувати як позитивні сторони, так і негативні наслідки запланованих дій, а також змоделювати варіанти розвитку майбутніх подій. Так, VR тренувальний курс «Enclosed Space Entry» може бути застосований при вивченні модуля «Personal Safety Aboard» (1 курс, 2 семестр, навчальний посібник Welcome Aboard) на етапі узагальнення вивченого матеріалу і передувати проведенню підсумкового контролю (Stop&Check та Oral Competency Check), що надає можливість здобувачеві оцінити об'єм отриманих знань та з'ясувати якої інформації йому, можливо, не вистачає, для виконання професійно-орієнтованого завдання. Тренувальний курс передбачає визначення дій, яких необхідно дотримуватися при роботі в закритому просторі, визначення небезпеки і процедури входу в закритий простір.

Основною складовою освітнього процесу є практичне заняття побудоване за принципами комунікативного та компетентісного підходів, та передбачає розвиток умінь продуктивно взаємодіяти, критично мислити, застосовувати власний досвід, та ефективно спілкуватися в процесі виконання професійно-орієнтованих завдань, що безпосередньо впливає на формування професійної комунікативної компетентності. Досягнення зазначеної мети може бути реалізовано за умови застосування віртуальних технологій, що додають ефект присутності й дозволяють демонструвати механізми, процеси, та тренувати умінь виконувати дії, пов'язані з різними сферами професійної діяльності.

З метою активного залучення до спілкування англійською мовою та активізації необхідної лексики є актуальним досвід здобувачів та базові знання.

Завдання, які можуть бути використані у ході проведення віртуального заняття: перегляд короткого відео, щоб встановити контекст та підвищити інтерес до заняття; відбір необхідних засобів персонального захисту перед входом у замкнений простір та обґрунтувати їх функції; перевірка роботи обладнання перш ніж перейти до виконання наступної дії (перевірка кисню, роботи засобів комунікації та ін.); заповнення чек листів; аналіз інформації, яку необхідно враховувати у ході підготовки обладнання (наприклад, Portable Gas Detector); обговорення важливих дій для виконання певної діяльності; аналіз різних випадків та прийняття рішень у ході їх визначення; визначення можливих проблем при роботі в закритому просторі і процедури, необхідні для їх вирішення.

Використання VR-TECH на заняттях з англійської мови в якості новітньої технології та засобу навчання створює нове навчальне середовище, яке може допомогти здобувачеві: краще сприймати

складну інформацію та отримувати нові навички; обробляти багато інформації та презентувати її в інтерактивній формі; демонструвати та застосувати теорію ще під час заняття; зрозуміти, як використовувати ці знання на практиці; заохочувати студентів до навчального процесу.

Література

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / [наук. ред. укр. вид. С.Ю. Ніколаєва]. – Київ : Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. Стандарт вищої освіти України. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Галузь знань 27 «Транспорт, спеціальність», 271 «Річковий та морський транспорт». – Київ, 2018. – 48 с.
3. Виртуальная реальность в образовании: форматы URL: <http://www.edutainme.ru/post/vr-formats>.

ШВЕЦЬ ОЛЕНА

Національний лісотехнічний університет України (м. Львів)

НІМЕЦЬКИЙ ПРОМИСЛОВИЙ ДИЗАЙН У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ДИЗАЙН-ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Викладаючи дисципліну «Проектування» для студентів старших курсів спеціальності «Дизайн», постає проблематика необхідності оновлення змісту дисципліни з урахуванням останніх тенденцій як в дизайні так і в методах освіти. Проаналізувавши стан проектування німецьких меблів для кухні та вивчивши їх столітній досвід в тій сфері, вважаємо, що необхідно ознайомити українських майбутніх фахівців з дизайну з останніми наробками німецьких промислових дизайнерів. У професійній підготовці майбутніх дизайнерів навчальна дисципліна «Проектування і моделювання» за своїм змістом є інтегративною і відображає синтетичну сутність дизайну. Найбільш складними у проектуванні є меблі для кухні, оскільки вони поєднують у собі не лише корпус, а й побутову техніку, сантехніку, різноманітні матеріали, освітлення та фурнітуру.

Німецькі сучасні кухні є найбільш високотехнологічними в світі. Вбудовані системи мультимедіа, зв'язок з Інтернетом, три види освітлення, що змінює колір, унікальна система фільтрації води, сенсорні кнопки для відкривання, прогумоване дно ящиків, щоб посуд не ковзав навіть при різкому відкритті, – все це забезпечує високу комфортність для користувача.

Загалом дизайн інтер'єрів рідко є предметом наукових досліджень українських науковців. У педагогічних дослідженнях є лише поодинокі статті про навчання студентів проектуванню та виготовленню меблів [2], формування структурних складових професійної компетентності дизайнерів інтер'єру. В такій складній інтегрованій і динамічній галузі, як дизайн, потрібно значно більше досліджень актуальних проблем дизайну та його сучасних тенденцій, а також є гостра потреба імплементації знань про найновіші досягнення в галузі у професійну підготовку дизайнерів [2; 4]. До таких висновків прийшли й німецькі науковці [4; 5]. У Німеччині поступово виникає розуміння, що в майбутніх дизайнерів потрібно сформувати прагматичне мислення, здатність аналізувати минуле й прогнозувати майбутні напрями розвитку дизайнерських продуктів чи послуг.

Відомі в усьому світі, визнані фахівцями дизайну, ексклюзивні німецькі кухні здатні вразити найприскіпливішого поціновувача прекрасного. Кухня давно стала серцем домівки, де починається й завершується будь-яка вечірка, де збирається вся родина. Тому сьогодні люди віддають перевагу відкритим приміщенням, коли кухня плавно перетікає у вітальню. Проте наголошуємо студентам, що до такого варіанту кухонь дизайнери прийшли шляхом численних наукових досліджень. Наприклад, справжню революцію в житловому будівництві здійснила архітектор з Австрії Грете Шютте-Ліхотцькі, створивши в 1926–1927 р. свою знамениту модель «Франкфуртської кухні». На такому прикладі з історії кухонь ми демонструємо майбутнім дизайнерам, який складний шлях іноді потрібно пройти, щоб врахувати всі естетичні, економічні, технічні, ергономічні, соціальні та інші чинники, які впливають на якість дизайн-продукту. Після обговорення такого прикладу переходимо до аналізу останніх тенденцій формування середовища зони приготування та приймання їжі (меблі фірм Haker, Nolte, ALNO, bulthaup, SieMatic, Leicht, Poggenpohl). На конкретних прикладах кухонь передових німецьких брендів з виробництва кухонь, що доступні в мережі Інтернет, демонструємо, як все продумано до дрібниць. Чимало уваги приділяється ергономіці і функціональності: простір кухні облаштовується таким чином, щоб оптимізувати переміщення господині, полегшити їй приготування їжі, прибирання, спростити доступ до вмісту шаф.

Загалом німецькі кухні цілком заслужено вважаються національною гордістю Німеччини. Їх виробники змогли найвдалішим чином поєднати в своїх меблях високу естетичність, довговічність, бездоганну якість і відмінну функціональність. Після аналізу сучасних моделей німецьких кухонь разом із студентами робимо висновок, що дизайнерські інновації істотно змінили роль кухні в будинку: з до-